

Je hoeft alleen maar regelmatig naar jezelf te kijken om te beseffen dat, als anderen op jou lijken, nou ja, dat je die anderen beter niet kunt vertrouwen.

Zijn hele leven had Filippo Pontecorvo dit zichzelf voorgehouden. Daarom had het hem niet zo verrast dat Anna, zijn vrouw, nadat ze had gehoord dat de tekenfilm van haar man – geproduceerd met gering kapitaal en zonder veel pretentie – was geselecteerd voor de Quinzaine des Réalisateurs van het Festival van Cannes, bij wijze van represaille de meest drastische seksstaking had afgekondigd die hun curieuze huwelijk ooit had gekend. Jammer dat dit inzicht zijn moedeloosheid niet verlichtte maar juist heimelijk deed toenemen.

Al anderhalve maand bezette Anna een krijgszuchtige stakerspost voor de poort van de bloeiende fabriek van hun intimiteit. En hoewel het voor iemand als Filippo, met een zwak voor de vaak verguisde echtelijke seks, een ware kwelling was, had die sabotageactie van haar hem nog nooit eerder zo kwaad gemaakt als die dag in mei. Hij was bezig, in het middagduister van zijn slaapkamer, zijn legertas te vullen met het oog op zijn vertrek naar Cannes de dag daarop. Hij had, wie weet waarom, een gevoel van misselijkheid, alsof hij zich aan het voorbereiden was op een missie in Afghanistan.

Buiten regende het pijpenstelen. Binnen voelde Filippo zich verdrinken. Al een paar minuten probeerde hij zich te troosten

met een door hemzelf bedachte, zowel beproefde als inefficiënte, techniek. Deze bestond uit het opmaken van een gunstige balans van zijn leven: een eindbalans waaruit – dat was in ieder geval de bedoeling van de opsteller – hectoliters overdreven optimisme zouden moeten opborrelen.

Laten we maar eens zien: hij was bijna negenendertig, een gevaarlijke maar best mooie leeftijd. Hij stond op het punt deel te nemen aan een belangrijke culturele kermis. Hij beschikte over een benijdenswaardig aantal camouflagebroeken, ter herinnering aan de enige schitterende ervaring uit zijn bestaan: tweede luitenant bij de stormtroepen in de kazerne van Cesano.

Ondanks het feit dat hij, volgens de verouderde denkbeelden van zijn moeder, bijna niets van zijn leven had gemaakt, was Filippo toch niet ontevreden over zichzelf. Hij had veeleer het idee dat hij aan al die ledigheid een zekere klasse had weten te verlenen.

Zijn huwelijk met de dochter van een miljonair was een meesterlijke zet geweest. Anna regelde zijn bestaan met dezelfde onmiskenbare kordaatheid waarmee zijn moeder dat heel lang had gedaan. En hoewel hij het niet echt als vernederend ervoer dat hij door haar werd onderhouden, vond hij het toch vervelend dat het merendeel van hun kennissen zijn verbintenis met Anna afdeed als een verstandshuwelijk. De waarheid is dat Filippo van Anna Cavaleri was gaan houden lang voordat hij haar ontmoette. En dat was het meest romantische dat hun beiden was overkomen.

Vrouwen: nog een hoofdstuk waaruit troost te halen viel. Filippo was niet zo'n type als zijn broer Samuel, volstrekt kil en kieskeurig. Zo iemand die, om in bed iets te presteren, een vijfsterrenbungalow met uitzicht op de oceaan nodig had. Begrijp me goed, niet dat ze ooit met elkaar over bepaalde onderwerpen hadden gesproken, maar er was iets dat hem zei dat zijn jongere broertje te veel films met Fred Astaire en Gene Kelly had verslonden

om een groot versierder te zijn. Hij daarentegen kon zich, tenminste op dat gebied, uitstekend redden. Ook in de meest miezige omstandigheden en met de minst aantrekkelijke partners.

Filippo vermeed het om in de lijst van dingen-om-trots-op-te-zijn zijn doctoraal geneeskunde op te nemen dat hij met eindelijk veel moeite had gehaald dankzij de prikkel van een soort dynastieke roeping. Zijn vader was een kinderoncoloog van internationale faam geweest, zijn moeder was al jaren de meest modieuze geriater van de jeu-de-boulesclubs die zich bevonden in de buurt van het woondomein Olgiata.

Verder paste hij er wel voor op om de periode mee te tellen die hij in Bangladesh, in de gelederen van Artsen Zonder Grenzen, had doorgebracht, een hachelijk avontuur in alle opzichten, ook al had het hem het grootste deel van het materiaal voor zijn tekenfilm opgeleverd.

Daarvoor in de plaats kende hij op het allerlaatste moment een hogere waarde toe aan zijn verbazingwekkende talent om de tekeningen van de grote meesters van de comics moeiteloos te imiteren. Tenslotte had hij de eerste echte erkenning van zijn leven juist aan dat onbeduidende talent te danken. Dat hij zijn tas aan het pakken was voor Cannes kwam doordat Gilles Jacob, de legendarische beschermheer van het meest legendarische festival ter wereld, zijn tekenfilm wel aardig had gevonden.

Hij verliet de kamer, en liep door de gang die – in het jargon van Raffaele, de architect van naam die de renovatie van het huis had verzorgd – de nachtzone scheidde van de dagzone. De autoritaire pas waarmee hij naar de keuken marcheerde was een duidelijke aanwijzing van het agressieve karakter van zijn eetplannen. Een van zijn lievelingshapjes van vroeger, iets dat zijn onrust tot bedaren en zijn neuronen weer op gang zou brengen.

De keuken was de enige ruimte van het huis waar Filippo zich mee had bemoeid. Een van de dingen die hij deelde met zijn

vrouw was het gebrek aan belangstelling voor materiële goederen. Niets vertegenwoordigde dat stel losgeslagen excentriekelingen minder dan het huis waarin ze woonden. De aanschaf ervan, evenals de geldverslindende renovatie, was dan ook een van de onverwachte en niet altijd even welkome cadeaus van de heer Cavalieri, de vader van Anna, geweest. Terwijl Filippo het geschenk met zijn gebruikelijke fatalistische houding had aangevaard, had Anna op het punt gestaan het te weigeren: de wijk (elk jaar wat exclusiever en minder intellectueel) was vergeven van actrices jegens wie ze een dodelijke haat koesterde, en die ze vreesde tegen te komen in de supermarkt.

Het huis lag aan een van de meest afgelegen straten van de wijk Monteverde. Een *liberty* villa met de enigszins aanstellerige kleur van sabayon, die overigens wel helemaal paste bij het kleine magnoliabos waardoor het huis werd omringd. Hoewel de brave Raffaele gefrustreerd was door het gebrek aan belangstelling van de opdrachtgevers voor *interior design*, had hij toch zijn uiterste best gedaan om aan de driehonderd vierkante meter het Japanse raffinement te verlenen dat misschien meer gepast zou hebben bij professioneel voldane en seksueel charismatische singles. Geen gordijnen, lichte muren, vloeren bedekt met tatami's, schaars meubilair, bijna de ascetische soberheid van een klooster, een Sony-scherm van 70 inch dat wegviel in een geheel ingerichte wand gevuld met de dvd's van de vrouw en de stripboeken van de man.

Geen van deze stilistische keuzes was opgelegd of goedgekeurd door Filippo. Het enige vertrek waarvoor hij belangstelling kon opbrengen was namelijk de keuken. Uit zijn voorstellen werd duidelijk dat Raffaele veel meer belangstelling had voor de zurige kleur van de Smeg-koelkast dan voor de capaciteit ervan. En dat was onverdraaglijk voor Filippo. Wat voor hem een keuken tot keuken maakte was een grote – maar wat zeg ik, grote? –, een enorme werktafel in het midden van het vertrek waardoor je

zin kreeg om te gaan koken voor een heel regiment.

En dat had hij voor elkaar gekregen.

Tot deze geliefde werktafel, met de afmetingen van een militair oefenterrein, wendde Filippo zich nu met het verzoek hem te helpen zijn gevoel van onbehagen te verdrijven. Hij wilde een dozijn crostini maken. Hij had de oven al aangestoken. Een handvol melkbroodjes doormidden gesneden. De helften in een ovenschaal geplaatst en ze bestrooid met tomaat, mozzarella, ansjovispasta, olie, peper en basilicum. Van tijd tot tijd zette hij een flesje Heineken aan zijn mond. Hij had de radio aangezet om een van die uitzendingen te horen waarin de hele middag over voetbal wordt gepraat.

Terwijl hij de schaal met een behendig gebaar in de kolomoven schoof, besepte Filippo dat het door Cannes kwam dat hij zich zo beroerd voelde. En dan te bedenken dat hij zijn uiterste best had gedaan om ervoor te zorgen dat deze kans geen millimeter zou veranderen aan het zelfbeeld waaraan hij zijn hele leven had gewerkt. En waarom zou het veranderen? *Herodes en zijn kindertjes* – dat was de titel van de film –, een braaf debuut, was niets anders dan de onsamenvangende, onhandig gecamoufleerde kroniek van zijn ervaringen als humanitair hulpverlener en pionierend arts, op smaak gebracht met een hoeveelheid grandioze, zelfverheffende lulkoek. De hoofdpersoon was een kerel met een woeste baard en een camouflagebroek, die een opvallende gelijkenis vertoonde met de afgetrainde versie van de maker in eigen persoon. Meer dan op een arts leek hij op een superheld die moedig streed om de orde te herstellen in een duistere, hallucinaire Derde Wereld waarin Goed en Kwaad elkaar uitdaagden met een stripachtig manicheïsme: aan de ene kant de ondervoede, mishandelde kinderen, aan de andere kant de volwassenen die hen lieten verhongeren.

De honderden avonturen van deze opmerkelijke superheld

werden afgewisseld met zijn apocalyptische dromen, een beetje te didactisch naar mijn smaak, waarin beruchte kindermoorden aaneen werden geregen, van de poging tot moord op Isaac tot de slachtoffers van Beslan. Verder had Filippo deze film gebruikt om zijn eigen verhaal te vertellen in een zelfironische, ontluisterende vorm: zelfs zijn broer en zijn moeder verschenen in een liefdevol tafereeltje.

Dat alles om aan te geven dat het een aantal decennia zou duren voordat hij weer iets interessants had waarover hij kon oren. En aangezien het plezier dat hem had geholpen bij het uitdenken van dat debuut helemaal was opgesoupeerd, bij wijze van spreken, was Filippo geenszins van plan om een tweede film, noch een derde, noch etc. te maken. Het idee om aan een carrière te beginnen waarvan de eerste stappen hem, tenminste voor zijn gevoel, al zoveel moeite hadden gekost, trok hem helemaal niet aan.

Had het zin om het welbevinden, dat hij had weten te bereiken dankzij een lange periode van apathie, te besmetten met het virus van de ambitie? Had het zin om, nu hij een niveau van wijsheid had bereikt dat in de loop der millennia mensen die veel slimmer waren dan hij alleen maar hadden kunnen afsmecken, al dat verworven inzicht naar god te helpen?

Nee, dat had het niet.

Het was dus beter om zich te houden aan zijn niet aan bederf onderhevige verkiezingsprogramma: geen trots, geen ambitie en, vooral, geen gevoel van eigenwaarde dat moest worden opgehouden. Tenslotte, bleef hij zichzelf voorhouden, ging het om een tekenfilm die bedoeld was voor een minder belangrijk onderdeel van het festival. Een niemendalletje. Dat niemand zou opvallen. Hij zou er alleen maar heen gaan voor zijn plezier. Hij zou zich volstoppen met kreeft op kosten van de producent, en steak tartare met heel veel worcestersaus, zoals hij hem lekker

vond. Massa's gratis films van de beste regisseurs ter wereld. De handtekening van Jodie Foster of ten minste van een van de gebroeders Dardenne. En als je het goed aanpakt, mijn jongen, zit er misschien ook nog wel een lekkere wip in. La Croisette wemelt van de misfits die tot alles bereid zijn! Kortom, ook in deze omstandigheden was Filippo daarin geslaagd waarin de meeste mensen falen: het zichzelf niet te veel belang toekennen.

Jammer dat zijn streven om dat wat hem overkwam tot zijn juiste proporties terug te brengen een gezworen vijand trof in de houding van Anna die de laatste maanden, lang voor de recente seksstaking, steeds frequenter aanleiding had gezocht om ruzie te maken, en die, met het naderende vertrek van haar man naar Cannes, de dagelijkse dosis ongegronde irritaties en boycotacties nog verder had opgevoerd.

De herinnering aan hoe Anna hem die ochtend had durven wakker maken deed nog steeds pijn. Voordat ze het huis verliet om naar de tv-studio's te gaan waar ze moest optreden in de zoveelste krankzinnige tv-serie, was ze zijn kamer binnengestormd (gescheiden slaapkamers, altijd al), en had hem iets onder de neus geduwd dat niet bepaald lekker rook, en geschreeuwd: 'Kijk, zoiets heb ik nog nooit gezien!'

Wakker geschrokken had Filippo, een paar centimeter bij zijn mond vandaan, een soort artistieke installatie aangetroffen, van het soort dat furore maakt op de biënnales van de halve wereld: een dienblad waarop, niet bepaald vredig, de volgende objecten samenhokten: een half opgegeten korst Parmezaanse kaas, een bierfles vol sigarenpeuken, een eenzame Adidas-schoen waaruit een (overigens leeg) pak koekjes van het merk Gentilini stak. Dat wat iedereen had kunnen aanzien voor popart, een aanklacht tegen de ontredde toestand van het ver doorgevoerde kapitalisme, herkende Filippo als de overblijfselen van de lange televisiesessie van de vorige avond.

In andere omstandigheden zou hij dat meesterwerk misschien hebben opgeëist met het elan waarmee Michelangelo het vaderschap van zijn David zou hebben bevestigd. Maar het geval wilde dat zijn esthetische gevoel, in de vroege morgen, onverhoeds overvallen, en bruut wakker geschud, nog versuft genoeg was om hem het kunstwerk te laten beoordelen met de prozaïsche blik van zijn vrouw. En ja, hij moest toegeven dat, vanuit het standpunt van een echtgenote die verstoken was van fantasie en vervuld van wrok, die relictten uiterst onsmakelijk waren. En ondanks dat wilde hij, na op die manier wakker te zijn gemaakt, haar geen enkele voldoening geven. Hij had zijn hoofd afgewend en zijn ogen weer gesloten. Een houding die haar tot nog grotere razernij had gebracht: ‘Mijn vader heeft niet zoveel geld uitgegeven aan dit huis om het door jou te laten ont-sieren met allerlei rotzooi.’

Het was de eerste keer sinds ze getrouwd waren dat Anna hem, zij het impliciet, hun economische onbalans onder de neus durfde te wrijven. Het was de eerste keer dat zij hem het gevoel gaf een parasiet te zijn. Ongetwijfeld kwam het nog steeds allemaal door Cannes. De gotspe was dat Anna zich permitteerde hem te chanteren uitgerekend op het moment dat de wereld hem een kans bood (zij het nog een heel geringe) om zich van haar los te maken.

En dan te bedenken, verdomme nog aan toe, dat zij het was geweest die hem had gestimuleerd om zijn weinig gerichte aanleg voor stripauteur in iets concreets om te zetten. Zij had al die preken tegen hem gehouden, dat een mens niet kon leven op de manier waarop hij leefde: altijd binnenshuis, eten, slapen, naar pulp-tv-programma's kijken en, in de vrije uurtjes, hypochon-drische denkbeelden cultiveren zonder van je plek te komen. Dat mensen zo niet leven. Of in ieder geval alles doen om dat te vermijden. Kortom, zij was het geweest die zich een weg had

weten te banen door de muur van zijn spreekwoordelijke beslu-
teloosheid.

Ik vraag je niet om een Matt Groening te worden of een Alan Moore, had ze een keer tegen hem gezegd. ‘Ik raad je alleen aan om je te vermaken. En aangezien je het niet kunt laten om te tekenen, en je sinds je zesde niets anders doet, en mensen die er verstand van hebben zeggen dat je goed bent...’

Haar overredingswerk had zich niet beperkt tot bemoedigende woorden in het algemeen. Door het organisatietalent dat ze van haar vader had geërfd in te zetten, had Anna, via haar vindingrijke agent, een producent ontdekt die bereid was te investeren in het talent van haar man.

Maar waarom wist zij uitgerekend nu – nu er een einde was gekomen aan haar rol als talentscout en echtgenote-groupie, nu dankzij haar enthousiasme en haar zelfverloochening er een sprankje hoop was ontstaan, nu ook Cannes haar gelijk gaf – niets beters te doen dan het rolluik van de seks verraderlijk te laten zakken, en iedere aanleiding aan te grijpen om hem hufterig te behandelen?

Het geheimzinnige tegenwicht dat het echtelijk evenwicht regelt! Verstoor het en je wordt aan mootjes gehakt.

Overigens kan ook de meest grootmoedige mentor in woede uitbarsten wanneer hij zich overvleugeld voelt door zijn pupil. En we hebben het wel over Cannes, jongens. Een evenement dat Filippo, vanuit zijn gemakkelijke positie als outsider, misschien met enige afstand kan bekijken. Maar dat voor een actricetje als zijn vrouw, die vanaf haar vijftiende in de showbusiness ploert, voor een eersterangsrevanchiste die elke avond, voordat ze in slaap valt, droomt over een toneelcarrière die haar in staat zal stellen al het succes dat haar vader ooit heeft gehad met gemak te overtreffen en de gouden kooi van de tv-series de rug toe te keren... ja, voor zo iemand is Cannes het Beloofde Land (staat

Cannes eigenlijk niet voor Kanaän?).

En dat hij dat bereikt met zijn eerste poging, tussen een geeuw, een hapje, een schouderophalen, een sigaar, een Aversa met ijs en een wip door, draagt ertoe bij dat haar gevoel van vernedering en woede nog eens wordt verhevigd.

Kijk nu eens – zal Anna tegen zichzelf hebben gezegd sinds ze zo onhandelbaar was geworden –, al die jaren heeft hij weggedoken gezeten in de schaduw, als een gorilla in de dierentuin, en bovendien op mijn kosten. En nu Zijne Genade zich verwaardigt om zich aan de wereld te vertonen, moet je zien hoe de wereld in de houding gaat staan. Niemand minder dan Gilles Jacob. Dringt het wel tot jullie door? Het is toch niet te geloven!

Het was bijna zeven uur 's avonds en, tenminste voor een angstig type als Filippo, was Anna vreselijk te laat. Dat waren de momenten waarop hij het meest van zijn vrouw hield: als zij te laat was.

Opeens, terwijl hij de crostini uit de oven haalde, verlangde hij naar Anna met de wanhopige perversie waarmee adolescenten, die worden geteisterd door een maagdelijkheid waarvan ze voor hun gevoel nooit zullen loskomen, naar seks haken.

Met een gevoel van nostalgie moest hij terugdenken aan de eerste keer dat hij haar had gezien (tenminste in levenden lijve): zittend op de grond, de benen gekruist als een kleine indiaanse, bij een gate op de luchthaven van Frankfurt. De wind, vermengd met sneeuw, gierde met cinematografische onstuimigheid achter de grote glazen wand met uitzicht op de startbanen. Op grond van haar vakantie-outfit was het niet moeilijk te veronderstellen dat ze terugkwam van een exotische reis. Nog voordat hij haar herkende had Filippo zich verbaasd over het gevoel van onaangepastheid dat elke vierkante millimeter van haar lichaam verried. Het lange zijdeachtige haar van een Polynesische, de gebruinde, kloppende slapen gedeeltelijk bedekt met de poten van

een enorme zonnebril, de lange dunne armen van een aapje, de gele teenslippers van een beschaafde hippie waaruit goudkleurige, enigszins gekromde tenen staken. Na al die tijd herinnerde Filippo zich ieder detail met dezelfde ontroering. Net zoals hij zich het moment herinnerde waarop zijn bewondering als connoisseur was verdrongen door het gevoel van verbazing dat hij met iets werd geconfronteerd dat tegelijkertijd vertrouwd en exotisch was.

Dat meisje had hij al eens gezien. Hij wist niet wie het was, of hoe zij heette. Ook kon hij niet bedenken dat hij de neurotische dochter van een multimiljonair voor zich had die zich kortelings in de sprookjeswereld van televisieseries had gestort. Hij was er zich van bewust dat er geen slechtere avance bestaat dan tegen een vrouw zeggen dat jij haar al eens hebt gezien, maar dat hij haar al eens had gezien wist hij zeker.

Toen werd hij door iets op weg geholpen. Filippo herkende in de kleine Zittende Stier de trekken van een onhandige danseres. Kom op, waar had hij haar gezien? En toen, eindelijk, had hij het. Ze had meegedaan, als danseres-zangeres, aan *Het is niet de RAI*, aan het begin van de jaren negentig een heel populair programma bij kleine meisjes en kwijlende oude mannen. Voor Filippo Pontecorvo was het een van de meest geslaagde culturele programma's in de geschiedenis van de Italiaanse televisie. Een intuïtieve greep die, zoals alle geniale vondsten, de charme van de eenvoud uitstraalde.

De formule bestond uit het bijeenbrengen van een onvoorstelbaar, onverantwoord aantal meisjes tussen de dertien en de achttien in een enorme televisiestudio. Niet nadat men zich er eerst van had vergewist dat bovengenoemde meisjes geen enkel talent of roeping hadden voor wat dan ook: niet voor zingen, en al helemaal niet voor dansen en acteren. Het enige dat van hen werd gevraagd was om zich onbevangen en ongegeneerd te laten gaan

voor de televisiecamera's. En daarin waren ze niet te verslaan.

Met pijn in het hart herinnerde Filippo zich hun namen: Mariana, Teresa, Pamela, en het mythische stel bestaande uit Antonella-Ilaria... Hij herinnerde zich hun verkeerde dictie, hun onzekere, waggelende gang (ach, de sublieme sensualiteit van het onvolmaakte!). Hij herinnerde zich hun hysterische huilbuien. Hun van iedere logica gespeende gesprekken. De gemaakte, samenweerderige glimlachjes in de richting van de camera die een heel wat menselijker competitiegeest lieten doorschemeren die niet kon wachten om zich te doen gelden – met de opgesmukte, hypocriete poppenkast van de televisie als achtergrond – in acties van onvoorstelbare laagheid en valsheid.

Wat een droom! Wat een tijden!

Het was daar – in de context van het wellustige islamitische paradijs dat iedere dag, direct na het middagmaal, gratis werd opgediend aan de kijkers – dat Filippo voor het eerst zijn toekomstige echtgenote, toen nauwelijks vijftien, in een eendelig badpak had gezien.

Een seconde nadat hij haar had herkend, had Filippo om zich heen gekeken met de behoedzaamheid van een roofdier, om vast te stellen of ergens in de omgeving, te midden van de menigte doorgaande reizigers, niet de schim van een begeleider dreigend opdoemde. Het leek van niet.

Het door de natuur aangeboden schouwspel achter de glazen wand boezemde verbijstering in van Bijbelse proporties. Het was kwart voor drie in de middag, maar het leek het holst van de nacht. Je zag niets behalve de snuit van de MD80 waar ze over een uurtje zouden moeten instappen, en die steeds meer de aanblik kreeg van een verbaasde dolfijn die naar je kijkt vanuit het binnenste van een aquarium. Het was meer dan waarschijnlijk dat ze het vliegtuig niet zouden laten opstijgen. Dat er geen enkel vliegtuig zou opstijgen van de luchthaven van Frankfurt.

Misschien was dat de reden waarom de kleine Polynesische geen moment rustig bleef zitten. Ze stond op, ging weer zitten, veranderde voortdurend van houding. Trok haar voeten uit de teenslippers. Maltraiteerde een zilveren ringetje aan haar wijsvinger. En vooral bleef ze hardnekkig rommelen met een mobiele telefoon. Ze zette hem uit en weer aan. Ze maakte hem open, haalde de simkaart eruit, streek hem over haar T-shirt, en stopte hem er weer in. Zonder resultaat, hij deed het niet. En dat begon haar steeds meer te irriteren.

‘Probeer de mijne.’

Zo begon Filippo terwijl hij haar een gammele Nokia aanbod.

Zij pakte haar donkere bril bij de poten vast en liet hem een paar millimeter over haar neus naar beneden glijden, om hem op te nemen met de donkerste, wantrouwigste ogen die ooit op hem waren gericht.

Te goed weten wat voor effect je op mannen hebt: had dat haar blik zo behoedzaam gemaakt? In het openbaar aangesproken worden overkwam haar iedere dag. Maar deze kerel moest echt wanhopig zijn. Het was de laatste dag van het jaar. Ze waren allemaal uit hun doen door het idee dat ze oudejaarsavond geïmproviseerd zouden moeten doorbrengen op een overvolle luchthaven. En die man ging haar het hof maken!

‘Maakt u zich geen zorgen. Zo doet hij altijd, maar vervolgens stelt hij me nooit teleur. Dank u wel,’ zei ze, naar haar mobiel verwijzend met woorden die ze ook had kunnen gebruiken voor een vriendje.

En Filippo had begrepen dat het beste wat hij kon doen ook het minst gewaagd was: zich terugtrekken. Hij was naar zijn plaats teruggekeerd en had zichzelf categorisch verboden om naar het enige in de wereld te kijken dat hem op dat moment interesseerde. Net toen hij erin was geslaagd om zichzelf ervan te weerhou-

den af en toe een vluchtige blik te werpen op het meisje, hoorde hij achter zijn rug een berouwvolle stem op hem afkomen: 'Neem me niet kwalijk. Deze keer heeft hij me wel teleurgesteld. Als je aanbod nog steeds geldt... Ze zouden me komen afhalen. En het lukt me niet ze te bellen.'

Filippo had met genoeg vastgesteld dat ze intussen van 'u' moeiteloos was overgegaan op 'jij'. Hij liet het zich geen tweemaal vragen en haalde direct de telefoon uit zijn broekzak die nog maar een paar minuten geleden was afgewezen. Zij rukte hem uit zijn handen met het begerige gebaar van een junk met onthoudingsverschijnselen. Ze was een paar stappen verderop gaan staan. Ze had met een verbazingwekkende snelheid het nummer ingedrukt. En weer had ze de passagiers van vlucht AZ14559 Frankfurt-Rome een plastische demonstratie gegeven van haar wankel emotionele toestand. Ze was heen en weer gaan lopen ter hoogte van een steunpunt van American Express dat was versierd met een iel kerstboompje. Ze schudde met haar hoofd als een jood in gebed. Ze verhief haar stem op een overdreven manier, en ging op dezelfde absurde manier opeens weer heel zacht praten. Het was duidelijk dat degene die haar had zullen komen afhalen tegen haar aan het schreeuwen was. Want zij griende, ze verontschuldigde zich als een kind van acht. Maar tegelijkertijd gaf ze blijk van haar karaktertje door aan te vallen en te incasseren met de onverschrokkenheid van een beroepsbokser. Dat alles, zo zag het eruit, met veel verspilling van fysieke en emotionele energie. Van tijd tot tijd wierp de kleine Polynesische, die zich klaarblijkelijk schuldig voelde, een blik naar haar weldoener en stak haar wijsvinger op als om te zeggen: 'Sorry, geef me nog één seconde...'

Er gingen nog heel wat seconden voorbij voordat ze zich weer liet zien en hem met een schuldige uitdrukking de telefoon teruggaf: 'Ik ben bang dat de batterij leeg is.'

‘De oplader zit in mijn tas.’

‘Ga jij ook naar Rome?’

‘Als het zo doorgaat ga ik helemaal nergens heen.’

‘Dat geldt ook voor mij.’

‘Wond je je daarom zo op aan de telefoon?’

‘Mijn vader. Altijd hetzelfde. Soms denk ik dat hij er alleen maar op uit is mij het gevoel geven dat ik nergens voor deug.’

‘Wat heb je dan verkeerd gedaan?’

‘Weet ik veel. Even was ik bang dat hij me zelfs de schuld wilde geven van deze klotestorm.’

‘Nu weet ik tenminste wie ik iets kan verwijten.’

‘Weet je, hij is de klassieke figuur die zich nooit vergist. Hij reist alleen als de zon schijnt.’

‘Reist hij veel?’

‘Heel veel.’

‘Wat doet je vader?’

‘Geld verdienen.’

‘Mooi werk!’

‘Heel veel geld verdienen is wat hem het beste afgaat, afgezien van mij verwijten maken en zich bezighouden met de weersvoorspelling.’

‘Het lijken mij drie prima bezigheden.’

‘Echt niet. Het beroerde is dat het zelfvertrouwen dat geld je geeft echt hinderlijk kan zijn voor je omgeving.’

‘Een interessante theorie. Die onder andere verklaart waarom ik verslaafd ben aan prozac,’ zei hij om het gesprek een volstrekt andere wending te geven.

‘Waarom?’

‘Omdat ik geen lire bezit.’

‘Echt waar?’

Nu ze haar bril had afgezet en aan haar decolleté had gehangen – waardoor haar ogen, bij wijze van spreken, bloot kwa-